

.....

Biljana Trifunović, Jelena Šakotić Kurbalija, Ivana Strizović*Odsek za psihologiju, Filozofski fakultet, Univerzitet u Novom Sadu, Srbija**Email: trifunovic_biljana@yahoo.com***Razlike u percepciji kvaliteta partnerske relacije između bračnih parova i parova u kohabitaciji**

S obzirom na to da se u mnogim istraživanjima, uključujući i meta-studije, izveštava o razlikama u kvalitetu partnerske relacije među bračnim parovima i parovima u kohabitaciji, koje se najčešće pripisuju razlikama u međusobnoj posvećenosti partnera, cilj ovog istraživanja je bio utvrđivanje značajnosti razlika u percepciji kvaliteta partnerske relacije među bračnim parovima i parovima u kohabitaciji. Na uzorku od 490 parova različitog socioekonomskog statusa, starosti 20-79 godina ($M = 40,7$; $SD = 11,38$) primenjena je Skala prilagođenosti u bračnom odnosu (DAS: Spanier, 1976, 1989), za procenu kvaliteta partnerskog odnosa, sa četiri dimenzije kvaliteta partnerske relacije: Konsenzus, Zadovoljstvo relacijom, Afektivno-seksualna usaglašenost i Kohezivnost. Jednofaktorskom multivarijantnom analizom kovarijance su ispitane razlike između bračnih parova i parova u kohabitaciji u navedene četiri dimenzije kvaliteta partnerske relacije, uz kontrolu uticaja dužine veze. Rezultati upućuju na izostanak značajnih razlika u svim procenjenim dimenzijama kvaliteta partnerske relacije, izuzev u procenjenom zadovoljstvu partnerskom relacijom, pri čemu parovi u kohabitaciji izveštavaju o većem zadovoljstvu u poređenju sa bračnim parovima. Dobijeni rezultati su u suprotnosti sa prethodno sprovedenim istraživanjima koji izveštavaju o generalno većem kvalitetu partnerske relacije kod bračnih parova, u odnosu na parove u kohabitaciji, te se pretpostavlja da postoje drugi faktori koji su medijatori odnosa između kvaliteta partnerske relacije i bračnog statusa, kao npr. namera partnera u kohabitaciji da se venčaju. Rezultati istraživanja imaju praktične implikacije i prvenstveno se odnose na inkorporiranje novih saznanja o odsustvu negativnih efekata kohabitacije u oblikovanje savetodavnog rada sa mladim parovima, kao i podsticanju partnera na razmatranje sopstvene posvećenosti relaciji i diskusije o očekivanjima koje imaju od kohabitacije. Rezultati istraživanja koji su prikazani ovim radom predstavljaju deo projekta "Efekti egzistencijalne nesigurnosti na pojedinca i porodicu u Srbiji", koji finansira Ministarstvo prosvete i nauke Republike Srbije (DN 179022).

*Ključne reči: kvalitet partnerske relacije, bračni parovi, kohabitacija***Married couples versus cohabitating couples: A comparison of relationship quality**

Many studies, including meta-analysis, found differences in the relationship quality between married couples and cohabitation couples, which are most often attributed to the differences in the partner's

mutual commitment, so this study had purpose to examine those potential differences. To examine differences in the perception of relationship quality among married couples and cohabitating couples a total of 490 couples of diverse socioeconomic status, aged between 20 and 79 were examined ($M = 40,7$; $SD = 11,38$). For measuring relationship quality the Dyadic Adjustment Scale (DAS: Spanier, 1976, 1989) with four factors of relationship quality: dyadic consensus, dyadic satisfaction, affectional expression, and dyadic cohesion was administered. To assess the differences between married couples and cohabitating couples across the four factors of relationship quality, controlling for relationship duration, one-way MANCOVA was performed. Results indicate the absence of significant differences across all assessed factors of relationship quality, except in the estimated satisfaction with relationship – cohabitating couples reported greater relationship satisfaction compared to married couples. The obtained results are in contrast with previous research in which greater relationship quality was found in married couples, so it is assumed that there are other factors that mediate the relationship between the relationship quality and marital status, for example, cohabitators plans for marriage. This results have practical implications which are primarily related to the incorporation of new knowledge about the absence of negative effects of cohabitation in the work with young couples and encouraging consideration of commitment to the relationship, as well as open discussion between partners about the meaning and expectations each partner assigns to cohabitation.

Results which are presented in this paper are part of the project "Effects of existential uncertainty on individual and family in Serbia", funded by the Ministry of Education and Science of the Republic of Serbia (DN 179022).

Keywords: relationship quality, married couples, cohabitating couples

.....

Nela Marinković, Jovana Jankovski, Siniša Subotić, Ivana Zečević

Filozofski fakultet, Univerzitet u Banjoj Luci, Bosna i Hercegovina

Email: nela.marinkovic1@gmail.com

Validacija MOPS inventara disfunkcionalnih roditeljskih stilova na srednjoškolskom uzorku

Postoji veliki broj nalaza o vezama između disfunkcionalnih ili neadekvatnih roditeljskih stilova i kasnijih eksternalizujućih i internalizujućih problema kod djece, uključujući i veći rizik za javljanje depresije. Jedan od poznatijih modela disfunkcionalnih roditeljskih stilova operacionalizovan je preko MOPS inventara, koji obuhvata supskale Indiferentnih (6 ajtema), Zlostavljajućih (5 ajtema) i Pretjerano kontrolišućih (4 ajtema) roditeljskih ponašanja (odnosno "stilova") tokom prvih 16 godina djetetovog života. Ove dimenzije su mjerene putem 4-stepenih Likertovih tvrdnji, na osnovu